

ТОШКЕНТ ХАЖВАТИ

ЎЗНОМА 1928 ИИЛ 11 ДЕКАБРАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҚЎМИТАСИ,
ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ БОШ НАШРИ

№ 80 (10.076). • 1991 йил 25 апрель • пайшанба • Баҳоси 6 тийин.

МАМЛАКАТДАГИ АҲВОЛНИ БАРҚАРОРЛАШТИРИШ ВА ТАНГЛИКНИ БАРТАРАФ ЭТИШГА ДОИР КЕЧИКТИРИБ БЎЛМАЙДИГАН ЧОРА-ТАДБИРЛАР ТЎҒРИСИДА ҚЎШМА

БАЁНОТ

Жамиятимиздаги танглик тобора кучайиб бормоқда. Жамиятнинг иқтисодий ва маданий ҳаётидаги тангликларга қарши курашнинг асосий йўли бу ҳужжат лойиҳасини тайёрлаш шунинг учун ички тугаллаш.

Учунчи. Иттифоқ идоралари ва жумҳуриятларнинг 1991 йилги иқтисодий билимда мустақамлаб қўйилган мажбуриятларини ва уларнинг биринчи навбатда бюджетлар ва бюджет фондларини шакллантиришга доир қисмлари сўзсиз бажарилиши зарурлигини тасдиқлади.

Бунда кескинлашган иқтисодий-иқтисодий вазият ҳисобга олиниб, тангликка қарши чора-тадбирларни бirlaктиришда амалга ошириш яқинда билан қўллаб-қувватланди.

Корхоналар, минтақалар ва жумҳуриятлар ўртасидаги ҳўжалик алоқалари янада кучайтирилиши ва ривожлантирилиши таъминлашни лозим, бунинг учун СССР Вазирлар Маҳкамаси ва иттифокдош республикалар ҳўкуматларининг маъсуляти оширилиши керак.

Учрашув қатнашчилари мамлакатдаги ҳўжаликдаги вазиятни барқарорлаштириш мақсадида санавотнинг базавий тармоқларида хўл истеъмол моллари ишлаб чиқариладиган корхоналарда, темир йўл транспортда ишнинг алоҳида режимида ишнинг этишни ёқлаб фикр билдирилди.

Зарур бўлган тақдирда жумҳуриятларнинг ҳўкимият органлари хўл ҳўжаликнинг метаболитини ишнинг таъминлайдиган қўшимча чораларни кўрадлар.

Учрашув қатнашчилари аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни биринчи навбатдаги вазифа деб ҳисоблайдилар.

Биринчиси. Учрашув қатнашчилари ҳамма жойда конституциявий тартибни тиклашга, янги Иттифоқ шартномаси ва Иттифоқ Конституцияси қабул қилинганга қадар амалдаги қонунларга сўзсиз риоя қилишга доир қатъий чоралар кўришга мамлакатдаги вазиятни барқарорлаштиришнинг сўзсиз шарти деб ҳисоблайдилар.

Иккинчиси. Ҳўказилган Бутуниттифоқ референдуми яқунларини ҳисобга олиб мустақил давлатларнинг янги шартномасини тузиш тангликни бартараф этиш учун биринчи навбатдаги вазифадир. Шу муносабат билан учрашув қатнашчилари бундан

Учунчи. Иттифоқ идоралари ва жумҳуриятларнинг 1991 йилги иқтисодий билимда мустақамлаб қўйилган мажбуриятларини ва уларнинг биринчи навбатда бюджетлар ва бюджет фондларини шакллантиришга доир қисмлари сўзсиз бажарилиши зарурлигини тасдиқлади.

Бунда кескинлашган иқтисодий-иқтисодий вазият ҳисобга олиниб, тангликка қарши чора-тадбирларни бirlaктиришда амалга ошириш яқинда билан қўллаб-қувватланди.

Корхоналар, минтақалар ва жумҳуриятлар ўртасидаги ҳўжалик алоқалари янада кучайтирилиши ва ривожлантирилиши таъминлашни лозим, бунинг учун СССР Вазирлар Маҳкамаси ва иттифокдош республикалар ҳўкуматларининг маъсуляти оширилиши керак.

Учрашув қатнашчилари мамлакатдаги ҳўжаликдаги вазиятни барқарорлаштириш мақсадида санавотнинг базавий тармоқларида хўл истеъмол моллари ишлаб чиқариладиган корхоналарда, темир йўл транспортда ишнинг алоҳида режимида ишнинг этишни ёқлаб фикр билдирилди.

Зарур бўлган тақдирда жумҳуриятларнинг ҳўкимият органлари хўл ҳўжаликнинг метаболитини ишнинг таъминлайдиган қўшимча чораларни кўрадлар.

Учрашув қатнашчилари аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни биринчи навбатдаги вазифа деб ҳисоблайдилар.

Биринчиси. Учрашув қатнашчилари ҳамма жойда конституциявий тартибни тиклашга, янги Иттифоқ шартномаси ва Иттифоқ Конституцияси қабул қилинганга қадар амалдаги қонунларга сўзсиз риоя қилишга доир қатъий чоралар кўришга мамлакатдаги вазиятни барқарорлаштиришнинг сўзсиз шарти деб ҳисоблайдилар.

Иккинчиси. Ҳўказилган Бутуниттифоқ референдуми яқунларини ҳисобга олиб мустақил давлатларнинг янги шартномасини тузиш тангликни бартараф этиш учун биринчи навбатдаги вазифадир. Шу муносабат билан учрашув қатнашчилари бундан

Учунчи. Иттифоқ идоралари ва жумҳуриятларнинг 1991 йилги иқтисодий билимда мустақамлаб қўйилган мажбуриятларини ва уларнинг биринчи навбатда бюджетлар ва бюджет фондларини шакллантиришга доир қисмлари сўзсиз бажарилиши зарурлигини тасдиқлади.

Бунда кескинлашган иқтисодий-иқтисодий вазият ҳисобга олиниб, тангликка қарши чора-тадбирларни бirlaктиришда амалга ошириш яқинда билан қўллаб-қувватланди.

Корхоналар, минтақалар ва жумҳуриятлар ўртасидаги ҳўжалик алоқалари янада кучайтирилиши ва ривожлантирилиши таъминлашни лозим, бунинг учун СССР Вазирлар Маҳкамаси ва иттифокдош республикалар ҳўкуматларининг маъсуляти оширилиши керак.

Учрашув қатнашчилари мамлакатдаги ҳўжаликдаги вазиятни барқарорлаштириш мақсадида санавотнинг базавий тармоқларида хўл истеъмол моллари ишлаб чиқариладиган корхоналарда, темир йўл транспортда ишнинг алоҳида режимида ишнинг этишни ёқлаб фикр билдирилди.

Зарур бўлган тақдирда жумҳуриятларнинг ҳўкимият органлари хўл ҳўжаликнинг метаболитини ишнинг таъминлайдиган қўшимча чораларни кўрадлар.

Учрашув қатнашчилари аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни биринчи навбатдаги вазифа деб ҳисоблайдилар.

Биринчиси. Учрашув қатнашчилари ҳамма жойда конституциявий тартибни тиклашга, янги Иттифоқ шартномаси ва Иттифоқ Конституцияси қабул қилинганга қадар амалдаги қонунларга сўзсиз риоя қилишга доир қатъий чоралар кўришга мамлакатдаги вазиятни барқарорлаштиришнинг сўзсиз шарти деб ҳисоблайдилар.

СССР ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ ҚАРОРИ

Мамлакатда қонунийликни мустақамлашда прокуратуранинг ролини оширишга оид энг зарур чора-тадбирлар тўғрисида

Қонунийлик, Совет фуқароларининг ҳўқуқлари ва эркинликлари, СССР ва республикаларнинг суверен ҳўқуқлари таъминлашида прокуратуранинг ролини ошириш, жамиятнинг ҳўқуқий негизларини бузишга олиб борадиган жараёнларга фаол қаршилик қилиш, ҳўқуқ-тартибга бўладиган ҳар қандай ҳўамаларнинг қатъий билан олдини олиш мақсадида СССР Олий Кенгаши қарор қилди:

1. СССР Бош прокурори, республикаларнинг прокурорлари ва уларга бўйсунувчи прокурорлар:

2. Республикаларнинг давлат ҳўкимияти оиди идораларида прокуратура идораларининг фаолиятини тартибга солишга доир қарорларни қабул қилиш.

3. Прокурор қонунга зид ҳўқуқий ҳўжжат хўсуздаги ўз норозилиги рад қилинган тақдирда суғда мурожаат этиш, ҳўқуқ берилиши. Шунингдек, прокурорнинг қонуний фаолиятини тўсишнинг қилганлик учун жавобгарлик белгилаш.

4. СССР Бош прокурорининг иттифокдош республикаларнинг прокурорларини ва Москва шаҳрининг прокурорини СССР Иттифоқ прокуратураси ҳайъатига қиритиш тўғрисида;

5. СССР Вазирлар Маҳкамасига СССР Бош прокурорнинг прокуратура идораларини, шунингдек, СССР Иттифоқ прокуратураси ҳўқуқларини кўришга доир қарорларни қабул қилиш.

6. СССР Вазирлар Маҳкамасига СССР Бош прокурорнинг прокуратура идораларини, шунингдек, СССР Иттифоқ прокуратураси ҳўқуқларини кўришга доир қарорларни қабул қилиш.

7. СССР Вазирлар Маҳкамасига СССР Бош прокурорнинг прокуратура идораларини, шунингдек, СССР Иттифоқ прокуратураси ҳўқуқларини кўришга доир қарорларни қабул қилиш.

1. СССР Бош прокурори, республикаларнинг прокурорлари ва уларга бўйсунувчи прокурорлар:

2. Республикаларнинг давлат ҳўкимияти оиди идораларида прокуратура идораларининг фаолиятини тартибга солишга доир қарорларни қабул қилиш.

3. Прокурор қонунга зид ҳўқуқий ҳўжжат хўсуздаги ўз норозилиги рад қилинган тақдирда суғда мурожаат этиш, ҳўқуқ берилиши. Шунингдек, прокурорнинг қонуний фаолиятини тўсишнинг қилганлик учун жавобгарлик белгилаш.

4. СССР Бош прокурорининг иттифокдош республикаларнинг прокурорларини ва Москва шаҳрининг прокурорини СССР Иттифоқ прокуратураси ҳайъатига қиритиш тўғрисида;

5. СССР Вазирлар Маҳкамасига СССР Бош прокурорнинг прокуратура идораларини, шунингдек, СССР Иттифоқ прокуратураси ҳўқуқларини кўришга доир қарорларни қабул қилиш.

6. СССР Вазирлар Маҳкамасига СССР Бош прокурорнинг прокуратура идораларини, шунингдек, СССР Иттифоқ прокуратураси ҳўқуқларини кўришга доир қарорларни қабул қилиш.

7. СССР Вазирлар Маҳкамасига СССР Бош прокурорнинг прокуратура идораларини, шунингдек, СССР Иттифоқ прокуратураси ҳўқуқларини кўришга доир қарорларни қабул қилиш.

8. СССР Вазирлар Маҳкамасига СССР Бош прокурорнинг прокуратура идораларини, шунингдек, СССР Иттифоқ прокуратураси ҳўқуқларини кўришга доир қарорларни қабул қилиш.

АЁЛЛАРГА ЁРДАМ БЕРАЙЛИК

КПСС Марказий Комитетининг хотин-қизлар ва оила масалалари доимий комиссияси навбатдаги мажлисининг қатнашчилари иқтисодий бозор муносабатларида хотин-қизларнинг иқтисодий ҳўқуқларини муаммоларини муҳофизат қилдилар.

даражаси пасайиб, иқтисодий алоқалар барбод бўлиб бераётган, нарх-наво босқин кўтарилаётган, ишсизлик хавфи пайдо бўлган шароитда партия ташкилотлари билан ва шиллайдиган аёлларнинг ҳам, уй-ўрғун ишларини, ёш болалар тарбияси билан шуғулланувчи, бемор-

лар ва кексаларни боқувчи аёлларни ҳам ҳимоя қилиш юзасидан аниқ-равшан чора-тадбирларни белгилаб олишлари лозимлиги таъкидлаб ўтилди. Комиссия аъзолари чакана нархлар соҳасида ўтказилган ислохотнинг бир қанча қондилари қўшилди. Бозор муносабатларига ўтиш шароитида аёлларнинг иқтисодий ҳимоялаш чора-тадбирларини амалга ошириш юза-

сидан партия ташкилотларининг вазифалари тўғрисидаги масалани КПСС Марказий Комитетини Котибиятининг муҳофизатига қўйишга қарор қилинди.

СССР соғлиқни сақлаш вазирлиги, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси И. Н. Денисов оналлик ва болалиқни муҳофизат қилиш юзасидан СССР Соғлиқни сақлаш вазирлиги кўраётган чора-

тадбирлар ҳақида ахборот берди. Мажлис қатнашчилари комиссияга тушайтган хатлар ва илтимосномалар тўғрисидаги ахборот билан танишдилар.

Мажлисда КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг котиби Г. В. Семенова нутқ сўзлади.

Ташкент элизилисининг 25 йиллигига ва шу аниқлик кўни юбилеяга билан боғлиқ тантаналарга бағишлаб журналистлар билан ўтказилган суҳбатда шулар ҳақида гапирди. Суҳбатда журналистлар билан бир қаторда Тошкент шаҳар ижроия комитетининг, партия ва Совет органларининг маъсул ходимлари ҳам қатнашдилар.

Журналистлар билан суҳбат

Халқлар дўстлиги туфайли қайта тикланган шаҳар

1966 йилнинг 26 апрелини Ўзбекистон поштаининг аҳолиси ва меҳмонлари асло унутмайди. Ушундан Тошкент элизилисининг гулдараши эрта тонгда ҳамма ни уютиб юборган эди. Апрель ва май ойларида бўлган ер силкиниши оқибатида 36 мингтадан кўпроқ бино, шу жумладан 207 та мактаб, 240 тадан кўпроқ саннат корхонаси, 72 та маданий-маърифий, кўпдан-кўп де-

волаш муассасалари ва бошқа иморатлар вайрон бўлиб қолган эди. Шаҳар 2,3 миллион квадрат-метр турар жой макдонидан маҳрум бўлиб қолди. Мамлакат барча жумҳуриятлари халқларининг яхши нияти, иродаси ва меҳнати билан қаддини ростлаб олган ҳозирги кўркам Тошкент дўстлик ва бирлик, совет байналмилалчилиги кудратли кучининг яққол далилидир.

Тошкент элизилисининг 25 йиллигига ва шу аниқлик кўни юбилеяга билан боғлиқ тантаналарга бағишлаб журналистлар билан ўтказилган суҳбатда шулар ҳақида гапирди. Суҳбатда журналистлар билан бир қаторда Тошкент шаҳар ижроия комитетининг, партия ва Совет органларининг маъсул ходимлари ҳам қатнашдилар.

Адабиёт ва санъат

«НИГОРИ ТУРКУ ТОЖИКАМ...»

ҲАЗРАТ Мир Алишер Навоийнинг забардаст ижодлари оламшумул адабиятга эга бўлиши билан бирга байналмилал дўстлик тўғрисидаги эркин тинимлик ҳамдир. Чунки улус бобомизни форсий лафз халқлар ҳам ўз классиклари қаторида катта эхтиром билан эъзозлайдилар. Бу — бежиз эмас, албатта. Ҳазрат Алишер Навоий ўзбек тили имкон даражасининг беҳудуд эканлигини илмий ва ижодий исбот этиш билан бирга форсийда ҳам олти минг байтлик шеър

Алишер НАВОИЙ

«ДЕВОНИ ФОНИЙ»дан

Нигори турку тожикам, кунад садхона вайрона, Бад-он мижғони тожиконаву чашмони туркона. Муродам ни бувад то чашми худ бар зулфи ў молам, Агар хоҳам, ки ўро созам аз мижғони худ шона. Биҳодад мурғи дилро сўтх охир болу пар як шаб, Эи бас гирди сари он шамъ мегардад чу парвона... Гарат тийриш хилват, рав сун дайри муғон, эй шайх, Ки бошад аз фуруғи бода равшан кунжи майхона. Ба журми дин буте бар баста гардонад ба зуннорам, Чу бахшад нақди дилро гирадам аз баҳри журмона. Ба ман паймона дех, соқий, чу бо риндон дехи соғар, Хуми майро вале баҳри дили ман соз паймона. Насихатгўй Фоний ҳам зи ойини хирад дур аст, Касе н-аш аил бошад кай даромезад ба девона.

ТАРЖИМАСИ:

Турку тожик нигорим айлағай юз уйини вайрона, Ушал тожикча киприклар, ўшал кўзлар-ла туркона. Кўзини зулфиға сургум — муродим шул, тарар бўлсам — Агар сочини ўз киприкларимдин айлабон шона. Дил қушин қўруқ, қанотин бир кеча кўймоғи бордир Чунки ул шамъ теграсинда айланур мисли парвона... Гар қоронғудир хилватинг, эй шайх, муғлар дайриға бор, Чунки мейнинг нури бирла ёруғдир кунжи Майхона. Дин гуноҳи бирла айлаб, белимға болгаса зуннор Ва айбимдин кечса, диним нақди садқа ул жонона. Риндларға май туттар вақтинг кеса бергил менға, соқий, Вале кўнглимни овлаш чун май хумин айла паймона. Имм насихат қилса Фонийға айлидин йироқ ул ҳам, Навон ақил бор нимсалар яқин юрган ба девона.

Чашму дил аст жон ту, жон дигар марав, Берун маб зи дмдау аз дил ба дигар марав. Чун мерави ба кун ваё, эй дил, бусини маро Он жо, ки қатл карда аз он шештар марав. Гуфти, равам ба дайри аз худ баҳабар шавам, Он сўй, то ки бошадат аз худ хабар, марав. Як сўб ба худ ою шунама нолан маро, Аз худ ҳам ба нағмак мурғи сахар марав. Музук дило, агар раҳи ушқат ҳавас шудаст, Бишав суҳан, чу бул—ҳавасон ки сафар марав. Эй шайх, пур мағу, ки равам сун мейкада, Як сон бувад агар бирас он жо, агар марав. Фоний, ба дил зи раҳгузари дийда шул бало, Бояд саломатат сун он раҳгузар марав.

ТАРЖИМАСИ:

Мавзининг кўз бирла дилдир, ўзга жойға кетмагин, Чинкма кўздин ташқарига ҳам хоракдин йитмагин, Гар борар бўлсанг унинг кўйига кўргил, эй кўнги, Ки мени қатл айлағон жойдин нариға ўтмагин, «Дайриға боргум ҳам ўзимдин, баҳабар бўлгум!»— дедим, Бўлса ўзимдин хабар андоқин жойға етмагин, Тоғ маҳал келу ўзинға тингла зоримин маним, Тоғ қушининг нағмасин тинглаб ўзимдин кетмагин, Ишқ йўли, эй нозик кўнги, гар ҳавас бўлиши сенга, Тингла сўз, ки солта ошиқлар каби йўл тутмагин, Эй шайх, кўп сўзлава, майхона сори борамен, «Борма ё бор!» де, барибир, сўз билан овулмагин, Фоний, кўнгиға бу бало кўз йўлидин келди-ку, Сенга омонлик керак бўлса, бу йўлдан кетмагин, Форсийдан Дилмурод САМДОВ таржималари.

1 Шона— тароқ.
2 муғлар дайри — асл маъноси: оташпарестлар ибодатхонаси, кўчма маъноси: майхона (Навоий кўчма маънода қўллаган).
3 кунжи майхона — майхона бурчаги.
4 ба девона-девонога.

НАЗАРМАТ

ҚЎШИҚ КУЙЛАЙ

Қўшиқ куйлай гузал холу, жамолингдан ёр, Ошuftамен пари пайкар ҳалингдан ёр. Замин фасли гул ундирди булбуллар учун Кўнгила эрса баҳор истар висолингдан ёр. Кечалари ойга боқсам, пастлаб дегандай, Хабар йўқми у нур қоши хилолингдан ёр. Сенсиз кўнгил чироғи йўқ нурли оламда, Дарак айла ул нурафшон жамолингдан ёр, Тингла гулим, агонасан, эдинг мени парвона сен, Кечма бу мен ҳоли нозор уволингдан ёр. Хабар олгин ўтда куйган дили зорингдан, Насиб айла гарбингнинг висолингдан ёр. Сени ўйлаб, сени куйлаб ўтгум ишқ йўли, Назар дoston айтгай мезру намолингдан ёр.

★
● ҲАМЗА номидagi Ленин ишонли ўзбек давлат академик драма театри жамовиси Алишер Навоий тўйига муносиб тўйна тайёрлади. Санъаткорлар Уйғун ва И. Султоннинг «Алишер Навоий» пьесасини ўз мухлисларига янгидан тақдим этдилар. Асарини Ўзбекистон ССР халқ артисти Турғун Азизов ва М. Уйғур номидagi Тошкент санъат олийгоҳининг катта ўқитувчиси Мунаввара Абдуллаева сахналаштирди. Спектаклдаги етакчи ролларни танқиди антролар билан бир қаторда истеъдодли ёшлар ижро этишмоқда. Суратларда: ана шу драмдан сахналар — Навоий ролнда Э. Муҳаммаджонов, Ҳусейн Бойқаро — Т. Азизов, Гули — М. Мухторова, Хосият — М. Иброҳимова.

Сураткаш К. РОМЕЕВ.

СИНГАН ГЛОБУС

Синфхона ичда Ер парчалари —
Ўғ еган асардек турб қолдин мен.
Не-ёне буюк денгиз, дашт-далалари,
Тоғларга термулиб ўйга толдин мен.
Ниҳоят ўзбеклар ерини кўрдим,
Ўша аксон-талдон ватанлар аро.
Бого бустонларинг кўзимға сурдим,
Э, сен, киндин қонинг тўқилган маъво!
Азоб экан қонинг турмоқ кузатиб,
Мана, элим-шифе — дардинга даво.
Шундай сингиларинг олдим тузатиб,
Лекин битта сендан чиқмади дувё.

О, ойнадек синган чилларчин олам,
Эил тупроқ остида инграган Башар.
Сен ўлсанг осмонлар тушмасми

Сен ўлсанг ҳислардан қоларми кулаб,
асар?
Ҳайрият, суратинг ётган до соноб,
Ҳайрият, бус-бутун саккиз томоним.
Энди тарихлардан ширин фол очиб
Сингилнинг тузатсам дейман Турномим.

Нормўнин ЭРКАЕВ.

• Меросимизни ўрганайлик

СЎНГИ йилларда тарихимиз, ўтмиш адабий меросимизга жуда катта эътибор берилаяпти. Улуғ ўзбек ёзувчиси Абдулла Қодирий «Моёйга қайтиб иш кўрмоқ хайрлидир», деб бекизи айтмаган эди. Ҳозирги кунда жумҳурият рўнома ва ойнамаларда тарихимиз, ўтмиш адабий меросимиз ҳақида кўплаб мақола, илмий ишлар ҳамда машғум қатагон йилларда қатди омга ураган шонир ва ёзувчиларнинг асарлари қайта нашр қилинмоқда.

Айниқса, Сталиннинг қора рўйхатига тийриб олувчи бўлиб ноҳақ қатл этилган шоир, ёзувчи, драматургларнинг ҳаёти ва ижодий ҳалқ орасида катта қизиқниш уйғотмоқда. М. Вехудий, А. Қодирий, Чўпон, А. Фитрат, Воту ва Элбек каби халқимизнинг асл фарзандларидан «жадидчи» ва «халқ душман» деган тақви лънат тамғаси олиб ташланиб, уларнинг оқлангани гоё хайрли иш бўлди.

Шоир, адиб, олим, педагог, таржимон Машриқ Юнус ўгли — Элбек ҳам ўзбек адабиёти таржимончилиги ва шеъриниға катта ҳисса қўшган сўз

ҲУРРИЯТ КУЙЧИСИ

санъаткорларидан бири эди. А. Фитрат, А. Қодирий ва Чўпонга нисбатан ҳозирги кунда Элбек ҳақида мақолалар жуда кам эълон қилинди. Унинг асарлари дегилар чоп этилмапти. Элбек айниқса, ўзбек болалар адабиётига катта улуш қўшди. Унинг болалар учун ёзган эртаклари, шеърлари, қўшиқ, декламация, масаллар ва рус классикларидан қилган таржималари таҳсинга сазовор. Йиллар ўтиб Машриқ Юнус ўгли — Элбекнинг ижодий фаолияти ҳақида илмий ишлар ёзилганига ишончим комил. Ана шундангина оз бўлса-да, ўзбек адабиёти тарихидаги ҳамда Элбек ҳам адабиёти мида ўз ўрнини топади. ДАРҲАҚИҚАТ, Элбекнинг Улуғ Октябрга му-

ҳабати чексиз эди. Инқилоб ва эрк мавзуси, менимча, Элбек ижодида асосий ўринлардан биридир. Чунки бу ҳол унинг шеър ва ҳикояларида яққол кўзга ташланиб туради. Шу ўринда унинг «Турмушми бу?», «Эрк нима?» каби шеърларини мисол тариқасида келтириш мумкин. Шоир «Эрк нима?» шеърда шундай дейди:

«Эрк муқаддас қонун эрур,
Мазлуларга эрлик берур,
Кимки бунга кўкрак керур,
Эрк чечағи албат терур».

Лекин афсуски, шоир ишонган инқилоб, улғу гоё ва у тушунган эрк, аслида, аксинча бўлиб чиқди. «Халқлар дохийис» Сталиннинг қатагончилиги «фаолияти»

мазкур буюк гоё ҳамда эрк тушунчаларини бўғиб, янчиб ташлади. Юқорида номлари тилга олинган шоир ва ёзувчилар қатори Элбек ҳам ана шу гирдоб тузоғида йини камол топиб, ўсиб келатган бир пайтда — 39 ёшида отиб ўлдирди.

Элбек «Қарға», «Бир сўроқ», «Ўксизнинг ўлими», «Туркисон», «Биёхоним мадрасаси», «Турмушми бу?», «Эрк нима?» каби шеърлар ҳамда «Кўшич Турғун», «Машоқчи Эрбул» ва бошқа бир қанча ҳикоялар ёзди.

Мен қуйда Элбекнинг «Турмушми бу?» ва «Эрк нима?» шеърини муштарийларга ҳавола қиламан. Бу икки шеърини эски рўнономаларни (эски ўзбек тили — араб илмосида) тилрақаб туриб топиб олдим. Бу шеърлар ҳали кўпчиликка таниш эмас. Шунингдек, мазкур шеърлар ҳам шоир Элбек ижодини ўрганишда яна бир оз янгилик киритар деган умидман.

Комил ТУРСУНБОВ,
М. Уйғур номидagi Тошкент Давлат санъат олий билимгоҳи талабаси.

ЭЛБЕК

Турмушми бу?

(Янги турмушни янглиш тушунгичларга)

Езишимиз ёнқил, ё юриш-туриш, Неҳудидр бўйиға, ҳар кунга уриш? Боқини хотинларни уйлардан кувини? Бумидир янгли чини турмуш кувини? Хотинлар ҳаққини буни сақламон, Янги, чини турмушни буми ёзламоқ? Эскисини қўймоқ, янғисини олмоқ, Езиқсизларни ўтларга солмоқ — Янги турмушга чиқмоқчиқимидир, Эскиликларини ёқмоқчиқимидир? Чини турмуш кўрмоқни нистаган ҳар ёш, Езиқсиз кўзалардан оқизмайди ёш! Эскиликларини бузиб, чиқиндида Бўдур ул уларга қаҳрамон йўлдош. Бузиб турмушни янғилаб бўлмас, Эски уринлар ҳеч замон турмас!

(Эрк маънисини янглиш тушунгучи хотин-қизларга)

Кўп замонлар эрксиз қолдиқ,
Еш сук, эркин қўлга олдиқ,
Отин «чу!» деб қамчи солдиқ,
Тез юрдикда йўлда толдиқ,
«От ёзиқди!» дедик
Лаш-лушларини қўлдан олдиқ,
Кимирламай тошдик қотдиқ,
Оёқ чўзиб кимикит ётдиқ,
«Эрк олдиқ!» деб аркалаган,
Эрк қонунин тиркалаган,
Ҳой, яшашгон хотин-қизлар
Эрк отини минман сизлар!
Эрк муқаддас қонун эрур.

ЭРК НИМА?

Мазлуларга эрлик берур.

Кимки бунга кўкрак керур,
Эрк чечағи албат терур.
Қаттиқ чопмоқ — гуноҳ ёзиқ!
Эрк маънисин — чопмоқ эмас,
Эси борлар бундай дедим!
Эрк маънисин: эркин бўлмоқ —
Илму-хунар билан тўлмоқ!
Иўқил элга билим бермақ,
Машаққатга кўкрак кермақ!

Муҳаррир ўринбосари Р. УМАРОВ.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

«Ўзбекконцерт»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА
29, 30 АПРЕЛЬ СОАТ 19.30 ДА
Ўзбекистон Ленин комсомол мукофотининг совриндори
ГИЕС БОЙТОВ
иқросида
КАТТА КОНЦЕРТ

Программани — ЎТКИР СИДДИҚОВ олаб боради.
Читалар СССР Халқлари дўстлиги саройи насалларида сотилади.
МАЪЛУМОТЛАР УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: 45-92-13, 41-74-30.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ДАВЛАТ МУАЛЛИМЛАР ОЛИЙ БИЛИМГОҲИ

1991 — 1992 ўқув йили учун
ҚУИИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎИЧА
ТАЛАБАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ БЎЛИМГА:
ЎҚИШ ЎЗБЕК ТИЛИДА ОЛИВ БОРИЛАДИГАН МУТАХАССИСЛИКЛАР

ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ — қўшимча эски ўзбек ёзуви; МАТЕМАТИКА — қўшимча: физика информатика; ПЕДАГОГИКА ВА БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМ МЕТОДИКАСИ — қўшимча: амалий психология, музика, тасвирий санъат; МЕХНАТ — қўшимча: қишлоқ хўжалигини механизациялаш; КИМЕ — қўшимча: биология; ТАРИХ — қўшимча: чет тили.

ЎҚИШ РУС ТИЛИДА ОЛИВ БОРИЛАДИГАН МУТАХАССИСЛИКЛАР:

МИЛЛИЙ МАКТАВЛАРДА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ — қўшимча: ўзбек тили ва адабиёти, чет тили; ЖУРГОФИЯ — қўшимча: биология; ПЕДАГОГИКА ВА БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМ МЕТОДИКАСИ — қўшимча: музика, амалий психология; МЕХНАТ — қўшимча информатика.

СИРТҚИ БЎЛИМГА:
ЎҚИШ ЎЗБЕК ТИЛИДА ОЛИВ БОРИЛАДИГАН МУТАХАССИСЛИКЛАР

Ўзбек тили ва адабиёти, география, меҳнат, педагогика ва бошланғич таълим методикаси.
ЎҚИШ РУС ТИЛИДА ОЛИВ БОРИЛАДИГАН МУТАХАССИСЛИКЛАР:

Педагогика ва бошланғич таълим методикаси, меҳнат, ўқишга кирувчилар қўидаги фанлардан КИРИШ ИМТИХОНЛАРИ ТОПШИРАДИЛАР:

МАТЕМАТИКА — қўшимча ИНФОРМАТИКА: ўзбек тили ва адабиёти (ёзма), математика (ёзма ва оғзаки), МЕХНАТ, МАТЕМАТИКА — қўшимча ФИЗИКА; МЕХНАТ — қўшимча ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИГИНИ МЕХАНИЗАЦИЯЛАШ: она тили ва адабиёти (ёзма), физика (оғзаки), математика (ёзма).

ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ — қўшимча ЭСКИ ЎЗБЕК ЕЗУВИ: ўзбек тили ва адабиёти (ёзма), ўзбек тили ва адабиёти (оғзаки), СССР тарихи (оғзаки).

МИЛЛИЙ МАКТАВЛАРДА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ — қўшимча ЎЗБЕК ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ: рус тили ва адабиёти (ёзма), рус тили ва адабиёти (оғзаки), ўзбек тили ва адабиёти (оғзаки).

МИЛЛИЙ МАКТАВЛАРДА РУС ТИЛИ ВА АДАБИЁТИ — қўшимча ЧЕТ ТИЛИ: рус тили ва адабиёти (ёзма), рус тили ва адабиёти (оғзаки), чет тили (оғзаки).

ПЕДАГОГИКА ВА БОШЛАНҒИЧ ТАЪЛИМ МЕТОДИКАСИ — қўшимча: МУЗИКА: амалий психология, ТАСВИРИЙ САЪНАТ: ўзбек тили ва (рус) адабиёти (ёзма), ва (оғзаки) ва математика (оғзаки), СССР тарихи (оғзаки).

ЖУРГОФИЯ — қўшимча биология: рус тили ва адабиёти, география (оғзаки), биология (оғзаки).

Ўзбек тили ва адабиёти (ёзма), география (оғзаки), СССР тарихи (оғзаки).

КИМЕ — қўшимча БИОЛОГИЯ

Ўзбек тили ва адабиёти (ёзма), химия (оғзаки), биология (оғзаки).

ТАРИХ — қўшимча ЧЕТ ТИЛИ:

Ўзбек тили ва адабиёти (ёзма), СССР тарихи (оғзаки), чет тили (оғзаки).

ЎҚИШ ИМТИХОН БАҲОЛАРИ КОНКУРСЛИ: Ўрта мактабни олтин (кўмуш) медал билан, шунингдек ўрта махсус ўқув юрти ёни хунар-техника билим юртини имтиҳон билан битирганлар, кириш имтихонлари нисбат сўбат натижаларига кўра қабул қилинганлар.

Олий билимгоҳга кирувчилар ректор номиди арза билан бирга ўрта маълумоти ханди хужжат (асл нусхаси) 08В/У. Формадаги медицина справкиси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, 3х4 см. катталикдаги 6 дона фотосурат топшириладур.

Насорат ва харбий билет (чақирим гувоҳномаси) шахсан кўрсатилди. СИРТҚИ БЎЛИМГА ХЎЖАТЛАР 31. МАЙГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ. КИРИШ ИМТИХОНЛАРИ 1 ИЮНДАН 13 ИЮНГАЧА ЎТҚАЗИЛАДИ. Талабаликка қабул қилиш 16 июндан 25 июнгача. КУНДУЗГИ БЎЛИМГА 16 ИЮНДАН 15 ИЮЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кириш имтихонлари 16 июндан, талабаликка қабул қилиш 16 августгача. Олий билимгоҳи макони: 702500, Ангрн шаҳри, 48-квартал, 1«В» уй.

ТАШКИЛОТЛАР, КОРХОНАЛАР ВА ШИРКАТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Ташкилот шаҳар иқтисодиётининг «Ресурс» хўжалик ҳисобидаги бошқармаси «Нанон» ФС-2, ФС-3, ФС-5 нусха кўпайтириш техника учун қартирдиларга хизмат кўрсатиш ва уларни кукун билан тўлдириш юзасидан хизмат кўрсатади.

Хизматлар учун минтақадаги энг қуйи нархлар бўйича ҳақ тўланади.

Қуйидаги манзилга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Чилонзор ҳақси, 22-маъзе, 13-уй.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 74-80-29, 74-63-00, 74-71-12. Факс: 74-89-06.

«Ресурс» хўжалик ҳисобидаги бошқармаси.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДАГИ РИЗАМАТ ОТА МУСАМУХАМЕДОВ СОВХОЗ-ЗАВОДИ

ашир гул ва чинни гул кўчатларини пул ўтказиш йўли билан ва нақд пулга

СОТАДИ

Хоҳловчилар шўро хўжалиги бош ҳисобчисига мурожаат қилинсин.

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

Тошкент вилоят агросаноат бирлашмасига қарашли «СПЕЦСЕЛЬХОЗМОНТАЖ» трестининг ишлаб чиқариш-технологик тўларини бошқармаси

ТУТАТИЛДИ

Даволаб эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомида қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент шаҳри, Юнусовоб ҳақси, 11-маъзе, 32 «А» уй.

